

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 1

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
27 серпня 2024 р., протокол № 8
Голова Вченої ради
Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Природокористування в туризмі»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні кафедри
інформаційних систем в
управлінні та обліку
26 серпня 2024 р.,
протокол № 8

Завідувач кафедри
Сергій ЛЕГЕНЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми
Валентина ЛЮБЧЕНКО

Розробник: д.е.н., проф., професорка кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку Ірина ЗАМУЛА

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 18 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Природокористування в туризмі» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	_____ обов'язкова _____ (обов'язкова, вибіркова)	
Модулів – 1	Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 3,6	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		16 год.	- год.
		Практичні	
		16 год.	- год.
		Лабораторні	
		0 год.	- год.
		Самостійна робота	
58 год.	- год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 4% аудиторних занять, 96 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – оволодіння знаннями зі сфери збалансованого природокористування в туризмі та отримати можливість їх практичного використання у професійній діяльності.

Основні **завдання** навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів зі спектром глобальних та місцевих екологічних проблем, які можуть виникати та / або існують в наслідок здійснення туристичної діяльності;
- оволодіння знаннями про засади екологічно орієнтованої туристської діяльності;
- ознайомлення студентів з принципами, функціями, завданнями та способами збалансованого природокористування в туризмі;
- ознайомлення студентів з основними формами екологічного туризму, його змістом та структурою в Україні та у зарубіжних країнах;
- розвиток екологічного мислення, визначення ролі екологічного виховання та екологічної просвіти туристів в екологічному тури.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» та освітньо-професійною програмою «Туризмознавство»:

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК8. Здатність сприяти відродженню та збереженню матеріальної і духовної спадщини українського народу

СК9. Здатність оцінювати територіально-рекреаційний потенціал ринку та попиту на екскурсійні послуги в туристичних дестинаціях

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

Програма навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 5

Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, шляхом включення актуальних тематик сталого розвитку у теми занять та індивідуальні завдання.

Здобувачам вищої освіти надається можливість отримати знання про принципи сталого розвитку. При цьому навчальна дисципліна сприяє формуванню у студентів відповідального ставлення до природних ресурсів, розвитку екологічного мислення та умінь аналізувати та працювати з глобальними проблемами. Це сприяє підготовці кваліфікованих кадрів, які зможуть ефективно впливати на розвиток суспільства відповідно до принципів сталого розвитку.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати такі Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Природокористування в туризмі: теорія та практика

Змістовий модуль 1. Природокористування в туризмі: теоретичні основи

Тема 1. Проблеми природокористування та актуальність дотримання екологічних принципів в туризмі (ЗК5, ЗК 6, СК 1, СК5, СК8, РН1)

Концепція стійкого розвитку сучасного туризму. Управління впливом туризму на природні туристичні ресурси. Міжнародні та національні організації, які займаються проблемами природокористування.

Тема 2. Екологічний туризм як інструмент збалансованого природокористування (ЗК5, ЗК 6, СК 1, СК5, СК8, РН1)

Особливості екологічного туризму. Функції екотуризму. Ресурси екотуризму. Правова основа екологічного туризму. Вимоги до екотуризму.

Змістовий модуль 2. Природокористування в туризмі: практика застосування

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 6

Тема 3. Визначення основних характеристик еколого-туристичного потенціалу території (ЗК5, ЗК 6, СК 1, СК5, СК8, СК9, РН1, РН4)

Екологічний стан місцевості та його врахування в туристичній діяльності. Основні характеристики еколого-туристичного потенціалу території. Методи і одиниці виміру рекреаційних навантажень.

Тема 4. Організація і проведення екологічно орієнтованого туру (ЗК5, ЗК 6, СК 1, СК5, СК8, СК9, РН1, РН4)

Вимоги до екологічно орієнтованого туризму. Проектування екологічно орієнтованого туру. Проведення екотуру. Розміщення і харчування екотуристів. Безпека в екотуризмі.

Тема 5. Об'єкти екологічного туризму (ЗК5, ЗК 6, СК 1, СК5, СК8, СК9, РН1, РН4)

Природа як середовище екотуризму. Морське узбережжя України. Червона книга України. Об'єкти природно-заповідного фонду.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Природокористування в туризмі: теорія та практика								
Змістовий модуль 1. Природокористування в туризмі: теоретичні основи								
Тема 1. Проблеми природокористування та актуальність дотримання екологічних принципів в туризмі	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 2. Екологічний туризм як інструмент збалансованого природокористування	23	6	6	11	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	38	8	8	22	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Природокористування в туризмі: практика застосування								
Тема 3. Визначення основних характеристик еколого-туристичного потенціалу території	16	2	2	12	-	-	-	-
Тема 4. Організація і проведення екологічно орієнтованого туру	18	2	2	14	-	-	-	-
Тема 5. Об'єкти екологічного туризму	21	4	2	10	-	-	-	-
Модульна контрольна робота	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	52	8	8	36	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	16	16	58	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 7

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. Природокористування в туризмі: теорія та практика			
Змістовий модуль 1. Природокористування в туризмі: теоретичні основи			
1	Тема 1. Проблеми природокористування та актуальність дотримання екологічних принципів в туризмі	2	-
2	Тема 2. Екологічний туризм як інструмент збалансованого природокористування	6	-
Змістовий модуль 2. Природокористування в туризмі: практика застосування			
3	Тема 3. Визначення основних характеристик еколого-туристичного потенціалу території	2	-
4	Тема 4. Організація і проведення екологічно орієнтованого туру	2	-
5	Тема 5. Об'єкти екологічного туризму	2	-
6	Модульна контрольна робота	2	-
РАЗОМ		16	-

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. Природокористування в туризмі: теорія та практика			
Змістовий модуль 1. Природокористування в туризмі: теоретичні основи			
1	Тема 1. Проблеми природокористування та актуальність дотримання екологічних принципів в туризмі Міжнародні та національні організації, які займаються проблемами природокористування. Актуальність дотримання екологічних принципів в сфері туризму. Зарубіжний досвід управління впливом туризму на природні туристичні ресурси.	11	-
2	Тема 2. Екологічний туризм як інструмент збалансованого природокористування Вимоги до екотуризму. Передумови розробки концепції стійкого розвитку сучасного туризму. Географія центрів екологічного туризму України. Види екологічного туризму. Екологічний туризм як альтернативна форма природокористування	11	-
Змістовий модуль 2. Природокористування в туризмі: практика застосування			
3	Тема 3. Визначення основних характеристик еколого-туристичного потенціалу території Одиниці виміру рекреаційних навантажень. Особливості	12	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	управління впливом туризму на природні туристичні ресурси. Світові регіони й центри екологічного туризму.		
4	Тема 4. Організація і проведення екологічно орієнтованого туру Безпека в екотуризмі. Рекреаційні потреби екотуристів. Прямий та непрямий вплив туризму на природні комплекси. Екологічне виховання та екологічна просвіта туристів у процесі туристських подорожей як обов'язкова умова туристичної діяльності. Основні переваги екологічного туризму. Фактори, що стримують розвиток екологічного туризму в Україні.	14	-
5	Тема 5. Об'єкти екологічного туризму Червона книга України. Об'єкти природно-заповідного фонду: загальна характеристика. Об'єкти екотуризму в м. Житомир	10	-
РАЗОМ		58	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Підготувати доповідь з презентацією за однією із наведених тем:

1. Основні проблеми природокористування в сфері туризму.
2. Специфіка проблем природокористування в сфері туризму в міській місцевості.
3. Специфіка проблем природокористування в сфері туризму в сільській місцевості.
4. Специфіка проблем природокористування територіально- рекреаційних комплексів.
5. «Порядок денний 21 для індустрії туризму та подорожей»: значення, суть, змістовні положення.
6. Типові моделі, які застосовуються на урядовому рівні для подолання існуючих проблем в сфері природокористування (синдром утилізації, синдром розвитку, синдром відходів тощо). Навести відповідні приклади.
7. Екологічний туризм як інструмент раціонального природокористування.
8. Нормативно-правове регулювання природокористування в туризмі в Україні.
9. Сутність та специфіка природокористування в туризмі.
10. Основні об'єкти екологічного туризму та їх коротка характеристика.
11. Географія регіонів та центрів екологічного туризму світу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 9

12. Діяльність міжнародних та національних екотуристичних та екологічних організацій задля забезпечення збалансованого природокористування.

13. Змістовні положення щодо дотримання принципів стійкого розвитку у Глобальному етичному кодексі туризму.

14. Стан та перспективи розвитку екологічного туризму в Україні.

15. Особливості проектування екотуристичних маршрутів.

16. Організація екологічно орієнтованих турів.

17. Технології мінімізації забруднення навколишнього середовища внаслідок здійснення туристської діяльності: приготування їжі, прання білизни та миття посуду.

18. Технології мінімізації забруднення навколишнього середовища внаслідок здійснення туристської діяльності: облаштування готелів, бівуаків.

19. Правила утилізації відходів в екотурах.

20. Екобезпечні транспортні туристські перевезення.

21. Специфіка екотуристського природокористування.

22. Основні характеристики екотуристського потенціалу території: атрактивність, рекреаційна ємність.

23. Методи оцінки та виміру рекреаційних навантажень територій.

24. Вимоги до екологічного туризму.

25. Особливості проведення екотуру.

26. Екологічний стан місцевості та його врахування в туристичній діяльності.

27. Об'єкти природно-заповідного фонду: біосферні та природні заповідники.

28. Об'єкти природно-заповідного фонду: національні природні парки, регіональні ландшафтні парки.

29. Об'єкти природно-заповідного фонду: заказники, ботанічні сади і дендропарки.

30. Об'єкти екотуризму в Житомирській області.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 10

Результат навчання	Методи навчання
РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 11

Результат навчання	Методи контролю
	– Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестів.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 12

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ¹	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):	20	-
Перемога (участь) у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних конкурсах за фахом	5 (3)	-
Участь у грантах, науково-дослідних проєктах	2	-
Підготовка наукових статей	5	-
Підготовка тез доповідей на наукових конференціях	4	-
Участь у засіданнях наукового гуртка	2	-
Участь у вебінарах професійних організацій та стейкхолдерів	2	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

¹ зарахування балів за виконання та захист індивідуального самостійного завдання здійснюється за умови, що здобувач вищої освіти набрав **не менше 50%** від максимальної кількості балів, які передбачені для даного виду роботи.

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	-
Участь у дискусії	5	-
Виконання тестових завдань	10	-
Виконання та захист вправ, кейсів	10	-
Виконання домашніх завдань	5	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 13

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять використовується 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю ¹	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

¹ Зарахування балів за виконання завдань модульного контролю здійснюється за умови, що здобувач вищої освіти набрав **не менше 60%** від максимальної кількості балів, які передбачені для даного виду контролю.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль додаються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 14

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 15

В	Добре	82-89
С		74-81
D	Задовільно	64-73
Е		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій¹

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Екологічний стан	Environmental condition
2	Екологічний туризм	Ecological tourism
3	Еколого орієнтований туризм	Environmentally oriented tourism
4	Екотур	Ecotour
5	Екотурист	Ecotourist
6	Заказник	Customer
7	Заповідник	Reserve
8	Природний комплекс	Natural complex
9	Природні туристичні ресурси	Natural tourist resources
10	природні туристичні ресурси	natural tourist resources
11	Природно-заповідна зона	Nature reserve zone
12	Природно-заповідний фонд	Nature reserve fund
13	Природокористування	Nature use
14	Рекреаційне навантаження	Recreational load
15	Синдром відходів	Waste syndrome
16	Синдром розвитку	Developmental syndrome
17	Синдром утилізації	Utilization syndrome
18	Сільський туризм	Rural tourism
19	Сталий розвиток	Sustainable development
20	Туризм	Tourism
21	Червона книга	Red book

12. Рекомендована література

Основна література

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 16

1. Аріон О.В. Географія подорожей та туризму: навчально-методичний посібник до спецкурсу для студентів освітнього рівню «бакалавр» спеціальності 106 Географія (електронне видання). К., 2023. 121 с.

2. Воєнний туризм: хрестоматія до вивчення дисципліни (для здобувачів ОР Магістр спеціальності 242 «Туризм та рекреація») / укл. Винниченко І. 2023. 516 с.

3. Гайдай С.В. Основи раціонального рекреаційного природокористування: Навчальний посібник. К.: 2020. 128 с.

4. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Природокористування в туризмі» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» (автори Замула І.В.). Житомир: Житомирська політехніка. 2022 99 с. (Протокол НМР від 16.12.2022, № 13). URL: <https://cutt.ly/40DrjiY>

5. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Природокористування в туризмі» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» (автор Замула І.В.). Житомир: Житомирська політехніка. 2022. 12. (Протокол НМР від 16.12.2022, № 13). URL: <https://cutt.ly/o0Drvtj>

6. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Природокористування в туризмі» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» (автор Замула І.В.). Житомир: Житомирська політехніка. 2022. 63 с. (Протокол НМР від 16.12.2022, № 13). URL: <https://cutt.ly/C0DrRyn>

7. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. Посібник. ННВК «АТБ» Львів, 2022. 200 с.

8. Стецюк В.В. Геолого-геоморфологічні пам'ятки природних регіонів України (на прикладі Причорноморської низовини) Київ, 2022.

9. Туристське краєзнавство з основами безпеки в туризмі: хрестоматія до вивчення дисципліни (для здобувачів ОР Бакалавр спеціальності 242 «Туризм») / укл. Винниченко І.І. 2022. 1113 с.

Допоміжна література

10. Kireitseva H., Šerevičienė V., Khrutba V., Zamula I. Internal and external factors of use and conservation of water resources in Zhytomyr region. Environmental Problems, 2024, T. 9, № 1, С. 43-50. URL:<https://doi.org/10.23939/ep2024.01.043>

11. Zamula I., Lahovska O., Shavurska O., Tanasiiieva M., Travin V. Theoretical preconditions for the development of accounting in forestry enterprises on the challenges of sustainable development. Journal of Innovations and Sustainability. 2023. 7(3). URL:<https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.05>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 17

12. Zamula I., Lahovska O., Shavurska O., Tanasiieva M., Travin V. Accounting for the reproduction of forest resources of Ukraine during and after wartime. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2022, № 6(4). URL: <https://doi.org/https://doi.org/10.51599/is.2022.06.04.03>.

13. Zamula I.V., Shavurska O.V., Kireitseva H.V. Sustainable Development of Ukraine as an Innovative Approach to Its Post-War Recovery. *Science and Innovation*, 2024, 20(3), p. 3-16. URL: <https://doi.org/10.15407/scine20.03.003>

14. Бейдик О. О., Новосад Н. О. Унікальна Україна: географія та ресурси туризму : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2013. 572 с.

15. Вишневецький В.І. Екологічний туризм: навчальний посібник. К.: Інтерпрес ЛТД, 2015. 140 с.

16. Дмитрук О.Ю., Дмитрук С.В. Екологічний туризм: Навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2017. 358 с.

17. Замула І., Шавурська О. Стратегічні напрями відновлення екологічної безпеки Поліського регіону у післявоєнний період. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. 7 (1). URL: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.01.02>

18. Замула І.В., Кирилюк Д.Р. Розвиток екологічного туризму в Україні. *Економіка, управління та адміністрування*, 2023, 2 (104), 3–9. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-2\(104\)-3-9](https://doi.org/10.26642/ema-2023-2(104)-3-9)
<http://ema.ztu.edu.ua/article/view/284916>

19. Замула І.В., Скороход І.О., Журавель М.Ф. Оцінка ефективності впровадження альтернативних джерел енергії в Україні. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.34>

20. Замула І.В., Танасієва М.М., Травін В.В. Підходи до оптимізації ефективності природоохоронних заходів у лісовому господарстві. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 2 (92). С. 56-62.

21. Замула І.В., Травін В.В., Кирилюк М.Р. Післявоєнний розвиток екотуризму в Україні: вітчизняний і міжнародний досвід. *Економіка, управління та адміністрування*, 2023, 2 (104), 10–17. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-2\(104\)-10-17](https://doi.org/10.26642/ema-2023-2(104)-10-17) <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/284920>

22. Замула, І. В., Зузанська, В. А., Шевчук, К. С. Облікове забезпечення управління діяльністю туристичних підприємств як засіб досягнення цілей сталого розвитку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*, 2023 (1(54)), 17–23. [https://doi.org/10.26642/pbo-2023-1\(54\)-17-23](https://doi.org/10.26642/pbo-2023-1(54)-17-23)

23. Кірейцева Г., Циганенко-Дзюбенко І., Замула І., Демчук Л. Аналіз стану та моніторинг поверхневих водних об'єктів Чернігівської області. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*, 2024, Випуск 1(144), С. 84-91. URL: <https://doi.org/10.32782/1995-0519.2024.1.11>

24. Козловський О.Ю., Борисюк Б.В. Екологічний туризм: навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 202 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.04- 05.02/2/242.00.1/М/ ОК9-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 18

25. Москвяк Я.Є. Сучасний стан та перспективи розвитку екологічного туризму в карпатському регіоні України. Herald of Khmelnytskyi National University 2022, Issue 2, Part 1. <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/05/2022-es-21-26.pdf>

26. Осіпчук А.С. Пропозиції з удосконалення стратегічного управління об'єктами екотуристичної діяльності. Економіка та суспільство. Випуск # 40. 2022 https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUK Ewjx05nJ0YX6AhUIHjQIHUgIB6IQFnoECCEQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.economyandsociety.in.ua%2Findex.php%2Fjournal%2Farticle%2Fdownload%2F1507%2F1450&usg=AOvVaw3URWUyLBZC2Z_hfJ0_wbS_

27. Соколовський В.А., Щоголева І.В Перспективи розвитку екологічного туризму на природоохоронних територіях середнього Придніпров'я. 2020. http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14684/1/Sokolovskyi_Shchoholieva.pdf

28. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм : навч. посіб.; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 206 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

www.menr.gov.ua – сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.

www.unwto.org – сайт Всесвітньої туристичної організації ООН.

www.ecotourism.org – сайт Міжнародної екотуристичної організації.

www.etc-corporate.org – сайт Європейської туристичної комісії.

<http://greenglobe.com> – сайт міжнародної організації Green Globe з екологічної сертифікації в туризмі.

www.nationalgeographic.com – сайт Національного географічного товариства.

www.stezhky.org.ua – сайт громадської туристичної організації (Івано-Франківська область).

www.verkhovyna.info – сайт туристично-інформаційного центру “Верховина” (Івано-Франківська область).

<http://uaeta.org/ua/top/index> – сайт Української асоціації активного та екологічного туризму.

www.intour.com.ua – сайт журналу “Міжнародний туризм”.

<http://tourlib.net> – сайт туристичної бібліотеки.

<https://www.ukrinform.ua/tag-ekologicnij-turizm>